

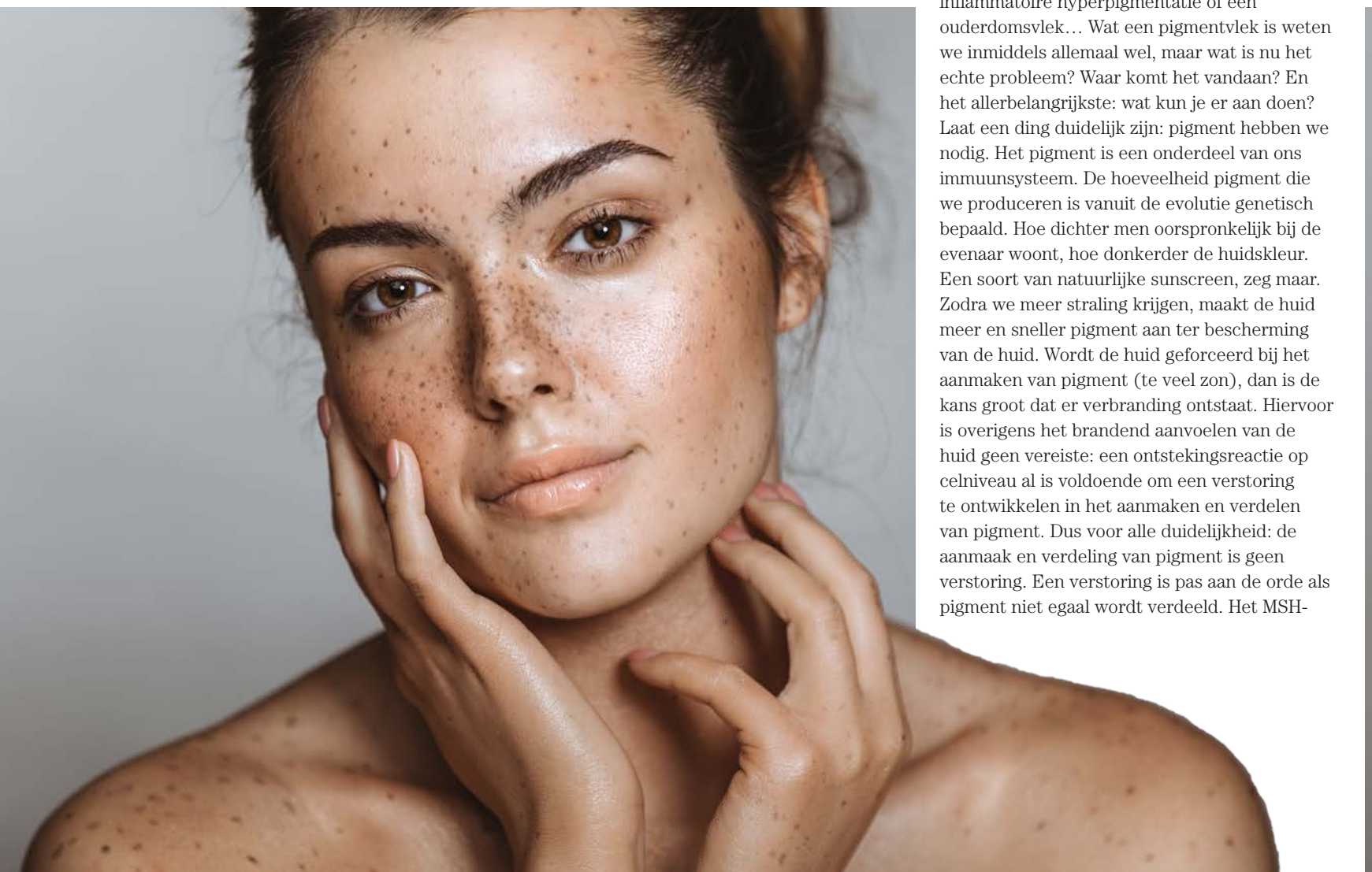
Pigment: vloek of bescherming?

Pigment wordt ook wel de nieuwe rimpel genoemd. **Waar de gemiddelde vrouw vroeger na haar veertigste begon te klagen over rimpels, begint tegenwoordig het pigmentprobleem al veel eerder.** Dit probleem kan al vroeg in de twintigste levensjaren ontstaan en alle kennis over pigmentproblemen die we hadden blijkt ongegrond: er hoeft namelijk geen duidelijk hormonaal probleem te zijn voor het ontstaan van pigment. Inmiddels is dit ook bewezen door de wetenschap.

Ook mannen hebben steeds vaker te maken met ontsierende pigmentvlekken. Als je iets verder kijkt dan dat je neus lang is, is het helemaal niet zo vreemd dat we meer en meer pigmentproblemen krijgen. Het drinkwater in Nederland zit namelijk behoorlijk vol met fertiliteitshormonen, drugs en medicatie. De voedingsindustrie helpt ook aardig mee door allerlei groeihormonen te gebruiken bij gewassen en vee voor consumptie. We leven in een welvarende samenleving waarbij we graag op vakantie gaan en de nodige zonuren stapelen zich maar op. Zo kan bovendien ook nog na trauma, medicatie, zwangerschap en zelfs een ontsteking in het lichaam een pigmentstoornis optreden. Al met al reden genoeg om vanuit verschillende fronten iets aan je lifestyle te doen om gezonder en mooier door het leven te gaan.

NATUURLIJKE HUIDBESCHERMING

Melasma, chloasma, sproetjes, post inflammatoire hyperpigmentatie of een ouderdomsvlek... Wat een pigmentvlek is weten we inmiddels allemaal wel, maar wat is nu het echte probleem? Waar komt het vandaan? En het allerbelangrijkste: wat kun je er aan doen? Laat een ding duidelijk zijn: pigment hebben we nodig. Het pigment is een onderdeel van ons immuunsysteem. De hoeveelheid pigment die we produceren is vanuit de evolutie genetisch bepaald. Hoe dichter men oorspronkelijk bij de evenaar woont, hoe donkerder de huidskleur. Een soort van natuurlijke sunscreen, zeg maar. Zodra we meer straling krijgen, maakt de huid meer en sneller pigment aan ter bescherming van de huid. Wordt de huid geforceerd bij het aanmaken van pigment (te veel zon), dan is de kans groot dat er verbranding ontstaat. Hiervoor is overigens het brandend aanvoelen van de huid geen vereiste: een ontstekingsreactie op celniveau al is voldoende om een verstoring te ontwikkelen in het aanmaken en verdelen van pigment. Dus voor alle duidelijkheid: de aanmaak en verdeling van pigment is geen verstoring. Een verstoring is pas aan de orde als pigment niet egaal wordt verdeeld. Het MSH-

In sommige gevallen kan laser of IPL heel effectief zijn.

hormoon (Melanine Stimulating Hormone) is verantwoordelijk voor het op gang brengen van pigmentproductie. Dit hormoon is dus noodzakelijk voor het aanmaken van pigment. Dit pigment kan bedoeld zijn om de huid te beschermen en is daarmee dan ook onschuldig. Op het moment dat pigment vast gaat klonteren is er sprake van een verstoring. Het klonteren van pigment hebben we te danken aan het stofje tyrosine dat transformeert in tyrosinase op het moment dat het in aanraking komt met koper. Dit wordt ook wel het rijpingsproces van pigment genoemd en ook daarbij kan er al een verstoring zijn. Zo is alle pigment oorspronkelijk geel van kleur. Door het transformatieproces verandert geel pigment in rood pigment en uiteindelijk binnen 24 uur in bruin pigment. Dit is dan ook de reden dat er vaak roodheid aanwezig is in pigmentvlekken. Bij het behandelen van pigment is het dan ook mogelijk dat de bruine vlekken verdwijnen en het rood aanwezig blijft. Pigmentproducten werken immers op gerijpt pigment en niet op de voorfase ervan.

RESULTAATGERICHT WERKEN

Het is altijd belangrijk om resultaatgericht te denken in de professionele behandelingen. Vooral bij het behandelen van pigmentproblemen is het belangrijk exact te weten op welke fase van het pigmentprobleem je in gaat haken met de werkstoffen waarmee je werkt. Er zijn behandelingen (en vooral producten)

die het pigmentprobleem kunnen oplossen, maar grotendeels blijft het bij het voorkomen of onderhouden van het probleem. Mocht je niet de juiste producten of behandelingen in huis hebben, dan is de kans groot dat je een product dat onderhoudsgericht werkt als probleemoplosser aan gaat bieden wat uiteindelijk tot ontevredenheid bij de klant zal leiden. Dus wil je de meest effectieve producten en de meest haalbare resultaten bieden, dan zal je toch je behandelingen en producten onder de loep moeten nemen. Maak hierbij het noodzakelijke onderscheid in preventie, behandelen van het werkelijke probleem of onderhoud na de behandelingen. Miljoenen mensen zitten nog steeds te wachten op een of andere crème die alle vlekken in een klap doet verwijderen. Producten zoals wasmiddelen en reclames beweren dat dit bestaat, maar helaas geldt dit voor de was en niet voor de huid. De huid is immers een levend orgaan en een pigmentcel ook. Dit betekent dat er iets moet veranderen op celniveau en dat is niet zomaar gebeurd.

BEHANDELING VAN PIGMENT

Hoe ga je nu aan de slag bij het behandelen van pigmentvlekken? Bepaal tot zover mogelijk of de pigmentatie epidermaal (in de epidermis) of dermaal (in de dermis) aanwezig is. Dit doe je door de klant met het gezicht naar het daglicht toe te laten zitten of staan en de gepigmenteerde

huid te goed te stretchen. Alle pigment dat verdwijnt, is epidermaal en kan goed behandeld worden. Overig pigment dat zichtbaar blijft, of verandert in vorm of kleur is dermaal. Dat laatste is moeilijk te behandelen en daar moeten naalden of lasers bij aan te pas komen. Het is overigens niet altijd vanzelfsprekend dat er sprake is van dermaal pigment.

Stap 1:

Zoek de juiste werkstoffen uit die op verschillende fases van het pigmentprobleem inhaken. Dit moet tijdens de behandelingen iets zijn die de pigmentaanmaak in balans brengt en overtollig pigment afvoert zoals Retinal en Tranexamic Acid. Retinal is een nagemaakte

“Epidermaal pigment kan goed behandeld worden, dermaal pigment daarentegen niet”

versie van retinaldehyde, het enige en echte voorstadium van vitamine A. Normaliter wordt dit aangemaakt bij retinolgebruik: het provitamine A wordt in de stekelcellenlaag getransformeerd in retinaldehyde waarbij er irritatie kan ontstaan. Vervolgens wordt dit in de basaalcellenlaag omgezet naar vitamine A en opgenomen in de huid. Bij retinal is deze transformatie niet nodig: hiermee wordt irritatie voorkomen en werk je meer doelgericht doordat er weinig tot geen kans is op irritatie. Tranexamic Acid is een ware aanwinst in de cosmetische industrie. Van oorsprong wordt het stofje toegediend tijdens operaties om grote bloedingen te voorkomen. In de cosmetische toepassingen is het stofje in staat om de melanocyten in een slaapstadium te brengen zonder deze volledig uit te schakelen. Daarmee is het stofje vergelijkbaar met Hydroquinone (Hq) zonder de negatieve bijverschijnselen zoals verbranding en de zogenaamde ‘rebound’ (het verergeren van pigment na gebruik van Hydroquinone). Tranexamic Acid is niet op doktersrecept, maar vrij verkrijgbaar. Tevens kan het stofje gebruikt worden tijdens de needling therapie voor de aanpak van dermaal gelegen pigment. Zowel Hydroquinone als Tranexamic Acid bleken de huid niet; beide stoffes brengen je pigmentcel in een soort van roesje waardoor ze gedeactiveerd worden. Daarnaast heeft suppletie van magnesium bewezen resultaten als het gaat om het afvoeren

De hoeveelheid pigment die we produceren is genetisch bepaald.

- en voorkomen van pigmentvlekken en heeft het een sterk ondersteunend effect op alle pigmentbehandelingen en pigmentproducten.

Behandelingen die bewezen effecten hebben op hyperpigmentatie zijn:

- **Resurfacings:** vaak wordt dit ten onrechte ingedeeld bij de peelings. Resurfacings halen verhoorde cellen weg, maar doen ook iets op celniveau door middel van werkstoffen. Dus er wordt niet alleen maar gepeeld, er verandert ook iets in de huid qua pigment of eventueel andere huidproblemen.
- **Peelings:** peelings zijn producten op basis van een of meerdere zuren. De lage pH-waarde lost de huid op afhankelijk van hoe laag de pH-waarde is. Het gevolg is een milde tot gevorderde necrose: de huid wordt afgestoten en men krijgt een nieuwe huid. Vaak gaat de voorkeur bij artsen uit naar deze methode. Het geeft een behoorlijke downtime en met een beetje geluk valt je pigmentvlek eraf. Wat het op langere termijn met je huid doet is hier niet de vraag, dus daar ga ik maar niet op in.
- **Licht/laser-behandelingen:** IPL (Intense Pulse Light) behandelingen kunnen heel effectief zijn als het gaat om plaatselijke en duidelijk gelokaliseerde pigmentvlekken. Er bestaan veel verschillende soorten apparaten en de een is weer intensiever dan de andere. Er zijn apparaten waarmee je een korst kunt krijgen die er (grotendeels) met vlek en al af valt. Dit zijn dus behandelingen waarbij ook necrose optreedt. Ook kun je IPL als voorbehandeling op een resurfacing inzetten. Het pigment komt door de IPL-behandeling

hoger in de huid te zitten. Vervolgens kun je het met een resurfacing oppervlakkiger behandelen waarbij je het pigment beter kunt aanpakken. Bovendien heb je dan ook de hele huid behandeld met een super verjongend effect als bonus. Laserbehandelingen schieten de pigmentcellen stuk in super kleine partikels waardoor de macrofagen in staat zijn je pigmentcellen op te ruimen. Blijft er een klein deeltje pigment zitten, dan zal dit zich weer opnieuw gaan delen. Lasers zijn geen oplossingen voor de lange termijn.

- **Cryotherapie:** een fantastische behandeling voor duidelijk gelokaliseerde pigmentvlekken zoals ouderdomsvlekken. De huid wordt plaatselijk bevroren met stikstof. Het genezingsproces duurt een dag of tien. Het korstje valt eraf en vaak is een pigmentvlek dan ook voor minimaal 80 tot 90 procent verdwenen. Eventueel kan de behandeling herhaald worden en weg is je vlek!
- **Needling:** microneedling met roller of pen is een van de behandelingen waarbij er zorgwekkend veel wildgroei is. Iedereen gaat er maar op los met de naalden en het is zogenaamd overal goed voor. Het indirecte effect van needling is dat het wondgenezingsproces op gang komt. Het wondgenezingsproces komt op gang doordat de cytokines signalen afgeven. En een van de voornaamste redenen waardoor hyperpigmentatie ontstaat is ongecontroleerde inflammatie. Needling kan worden toegepast bij hyperpigmentatie, maar aangepast aan het probleem. De naaldjes dienen dan om de huid te openen en niet om de collageenproductie op gang te brengen. De

werkwijze en de werkstoffen zijn anders en het is belangrijk je eerst hier in te verdiepen alvorens er op los te gaan met naalden.

Stap 2:

Adviseer producten voor thuisgebruik. Dit ligt iets ingewikkelder dan gedacht: het moeten werkstoffen zijn die het pigment op een vriendelijke wijze afvoeren, de aanmaak van nieuwe cellen onder controle houden en vooral de huid goed beschermen tegen vrije radicalen en uiteraard straling zoals uv-licht. Werkstoffen die dit doen zijn de bekende zonbeschermers, maar ook vitamine C en niacinamide. De juiste zonbeschermers vinden is tegenwoordig te vergelijken met het zoeken naar een speld in een hooiberg. Inmiddels zijn er wel fabrikanten die met specifieke zonbeschermingsproducten komen voor het pigmentprobleem. Vitamine C (L-Ascorbic Acid en geen Vitamine C ester) heeft een sterk preventieve werking op het oxideren van pigment en heeft daarmee dus een preventieve werking op het rijpen en dus het ontstaan van pigment. Niacinamide (vitamine B3) is na retinol de meest onderzochte huidvitamine en is een van de meest veelzijdige en krachtige huidvitamines. Niacinamide is in staat om het hele pigmetaanmaakproces te verstoren en heeft daarmee een zeer belangrijke rol als het gaat om het in balans brengen van het melanogenesiproces.

Stap 3:

Geef de klant goede voorlichting, want wanneer je eenmaal een pigmentprobleem hebt, blijf je een pigmentprobleem houden. Dit betekent dat men voor altijd rekening moet houden met het feit dat er nu eenmaal een stoornis is in het melanogenesiproces. Hierbij kan de klant producten blijven gebruiken met antioxidanten zoals vitamine A (Retinol), vitamine C en niacinamide.

REËEL ZIJN EN BLIJVEN

Het behandelen van het pigmentprobleem is en blijft een proces. Zowel de klant als de huidspecialist moeten rekening houden met het feit dat het probleem niet voor eeuwig verholpen kan worden. Herhaaldelijk behandelen en het gebruik van de juiste producten thuis is noodzaak. Zo niet, dan zal het resultaat altijd tegenvallen. Daarnaast is er dringend vraag vanuit de markt om doeltreffende behandelingen en producten te ontwikkelen tegen hyperpigmentatie. We zullen dan ook veel ontwikkelingen meemaken op dit gebied.